

U S T A W A

z dnia

o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) warunki oferowania, sprzedaży i realizacji imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z podróżnymi są zawierane przez podmioty mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zasady funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 2. Zawieranie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w imieniu przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej umów z podróżnymi o udział w imprezie turystycznej lub ułatwianie nabywania powiązanych usług turystycznych jest dopuszczalne, jeżeli przedsiębiorca ten prowadzi w tym zakresie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w formie oddziału na warunkach określonych w niniejszej ustawie oraz ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827²⁾).

Art. 3. 1. Zadania marszałka województwa, o których mowa w niniejszej ustawie, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

2. Minister właściwy do spraw turystyki jest organem wyższego stopnia w stosunku do marszałka województwa w sprawach, o których mowa w art. 22 ust. 3, art. 23 ust. 2 pkt 3-8,

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniającą rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylającą dyrektywę Rady 90/314/EWG Dz. Urz. UE L 326/1 z dnia 11.12.2015 r., str. 1.

²⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/230

art. 23 ust. 2 pkt. 10, art. 24 ust. 7 oraz od decyzji marszałka województwa o odmowie wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

Art. 4. Ustawy nie stosuje się do:

- 1) imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych, które są oferowane oraz których zamawianie i realizowanie jest ułatwiane okazjonalnie, na zasadach niezarobkowych i wyłącznie ograniczonej grupie podróżnych;
- 2) imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy generalnej o organizowanie podróży służbowych zawieranych pomiędzy przedsiębiorcą a inną osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej działającą w celach związanych z jej działalnością odpłatną, zarobkową lub zawodową, na rzecz osób zatrudnionych przez te podmioty.
- 3) imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych trwających krócej niż 24 godziny, chyba że obejmują nocleg.

Art. 5. Przez użyte w ustawie określenia należy rozumieć:

- 1) usługa turystyczna – przewóz pasażerów, zakwaterowanie, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów, oraz w innych celach niż pobytowe, wynajem pojazdów samochodowych, innych pojazdów silnikowych oraz każda inna usługa świadczona podróżnym, która nie stanowi integralnej części wskazanych wyżej usług;
- 2) impreza turystyczna – połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby jednej podróży lub wakacji, spełniające warunki, o których mowa w art. 6;
- 3) umowa o udział w imprezie turystycznej – umowa dotycząca imprezy turystycznej jako całości lub, jeżeli impreza turystyczna jest realizowana na podstawie odrębnych umów, wszystkie umowy obejmujące poszczególne usługi turystyczne w ramach tej samej imprezy turystycznej;
- 4) rozpoczęcie imprezy turystycznej — rozpoczęcie wykonywania usług turystycznych objętych imprezą turystyczną;
- 5) powiązane usługi turystyczne – nie stanowiące imprezy turystycznej połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych nabytych na potrzeby tej samej podróży lub wakacji objęte odrębnymi umowami z dostawcami poszczególnych usług turystycznych, spełniające warunki, o których mowa w art. 7;

- 6) podróżny – każdy– kto chce zawrzeć umowę lub jest uprawniony do podróżowania na podstawie umowy zawartej w zakresie stosowania niniejszej ustawy;
- 7) przedsiębiorca– osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, niezależnie od tego, czy jest to podmiot publiczny czy prywatny, która działa bezpośrednio lub za pośrednictwem osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz, w zakresie jej działalności odpłatnej, zarobkowej lub zawodowej, w związku z umowami objętymi zakresem niniejszej ustawy, występująca w charakterze organizatora turystyki, agenta turystycznego, podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych lub w charakterze dostawcy usług turystycznych;
- 8) organizator turystyki — przedsiębiorca, który tworzy i sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne, bezpośrednio lub za pośrednictwem innego przedsiębiorcy lub razem z innym przedsiębiorcą, lub też przedsiębiorca, który przekazuje dane podróżnego innemu przedsiębiorcy zgodnie z art. 6 pkt 2 lit. e;
- 9) agent turystyczny — przedsiębiorca inny niż organizator turystyki, który w oparciu o ważną umowę agencyjną sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne przygotowane przez organizatora turystyki;
- 10) trwały nośnik — materiał lub urządzenie służące do przechowywania i odczytywania informacji przekazywanych podróżnemu lub przedsiębiorcy, umożliwiający dostęp do nich przez cały okres odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i pozwalający na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;
- 11) punkt sprzedaży – ruchome lub stałe miejsce prowadzenia działalności agenta turystycznego lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, jak również strony internetowe sprzedaży lub podobne punkty sprzedaży online, z uwzględnieniem przypadków, gdy internetowe strony sprzedaży lub punkty sprzedaży online przedstawiane są podróżnym jako jeden punkt obsługi, w tym usługa dostępna telefonicznie;
- 12) powrót do kraju – powrót podróżnego do miejsca rozpoczęcia podróży lub do innego miejsca uzgodnionego przez strony umowy;
- 13) turystyczny rachunek powierniczy — rachunek powierniczy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm³⁾) należący do organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1311, 1348, 1357, 1634, 1830, 1864 oraz z 2016 r. poz. 615, 904, 996, 1177, 1579.

powiązanych usług turystycznych służący gromadzeniu środków pieniężnych wpłacanych przez podróżnych;

- 14) zabezpieczenie finansowe — umowa ubezpieczenia na rzecz podróżnych, gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa lub umowa o turystyczny rachunek powierniczy, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-3;
- 15) nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności - sytuacje poza kontrolą strony powołującej się na taką sytuację i której skutków nie można było uniknąć, nawet gdyby podjęto wszelkie rozsądne działania;
- 16) niezgodność - niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług turystycznych objętych imprezą turystyczną;
- 17) małoletni - osoba w wieku poniżej 18 lat.

Art. 6. Impreza turystyczna powstaje gdy:

- 1) usługi turystyczne zostały połączone przez jednego przedsiębiorcę, w tym na prośbę podróżnego lub zgodnie z jego wyborem, przed zawarciem umowy obejmującej wszystkie usługi, lub
 - 2) niezależnie od tego, czy zawarto odrębne umowy z dostawcami poszczególnych usług turystycznych, usługi te:
 - a) są nabywane w jednym punkcie sprzedaży i zostały wybrane, zanim podróżny zgodził się dokonać zapłaty, lub
 - b) są oferowane lub sprzedawane po cenie obejmującej wszystkie usługi lub po cenie całkowitej, lub gdy jedną z tych cen obciążony jest nabywca, lub
 - c) są reklamowane lub sprzedawane przy użyciu określenia: „impreza turystyczna” lub podobnego, lub
 - d) są łączone po zawarciu umowy, na podstawie której podróżny został uprawniony do dokonania wyboru spośród różnych rodzajów usług turystycznych, lub
 - e) są nabywane od odrębnych przedsiębiorców za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online, podczas których przedsiębiorca, z którym zawarta została pierwsza umowa przekazuje innemu przedsiębiorcy lub przedsiębiorcom: imię i nazwisko podróżnego, adres poczty elektronicznej oraz szczegóły płatności, a umowa z kolejnym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami zostanie zawarta najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu rezerwacji pierwszej usługi turystycznej.
2. Impreza turystyczna, mimo spełnienia przesłanek wymienionych w ust. 1, nie powstanie, w wypadku połączenia nie więcej niż jednej usługi turystycznej w postaci: przewozu

pasażerów, zakwaterowania, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów, oraz w innych celach niż pobytowe, wynajmu pojazdów samochodowych lub innych pojazdów silnikowych z jedną lub kilkoma innymi usługami turystycznymi, jeżeli:

- usługi te nie stanowią znaczącej części łącznej wartości połączonych usług turystycznych i nie są one reklamowane jako istotny element tego połączenia, bądź takiego elementu nie stanowią z innych przyczyn lub
- usługi te zostały wybrane i nabyte po rozpoczęciu realizacji przewozu pasażerów lub zakwaterowania, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów, oraz w innych celach niż pobytowe lub wynajmu pojazdów samochodowych lub innych pojazdów silnikowych.

Art. 7. 1. Powiązane usługi turystyczne powstają, jeżeli przedsiębiorca oferujący usługi jednego rodzaju ułatwia podróżnym nabywanie usług innego rodzaju:§

- 1) przy okazji jednej wizyty lub kontaktu z jego punktem sprzedaży z możliwością dokonania wyboru i zapłaty odrębnie za każdą usługę turystyczną, lub
- 2) w sposób ukierunkowany od innego przedsiębiorcy w zakresie co najmniej jednej dodatkowej usługi turystycznej, jeżeli umowa z tym przedsiębiorcą zostanie zawarta najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu rezerwacji pierwszej usługi turystycznej.

2. Powiązane usługi turystyczne, mimo spełnienia przesłanek wymienionych w ust. 1, nie powstają, w wypadku połączenia nie więcej niż jednej usługi turystycznej w postaci: przewozu pasażerów lub zakwaterowania, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów, oraz w innych celach niż pobytowe lub wynajmu pojazdów samochodowych lub innych pojazdów silnikowych z jedną lub kilkoma innymi usługami turystycznymi, jeżeli wartość tych innych usług nie stanowi znacznej części łącznej wartości połączonych usług turystycznych i nie są one reklamowane jako istotny element tego połączenia, bądź nie stanowią elementu tego połączenia z innych przyczyn.

Rozdział 2

Organizatorzy turystyki, agenci turystyczni oraz podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych

Art. 8. 1. Do działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej dotyczące działalności

regulowanej. Działalność ta wymaga uzyskania wpisu do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych prowadzonego przez właściwego marszałka województwa, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Przepisów dotyczących działalności, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się do działalności agentów turystycznych, o których mowa w art. 5 pkt 9.

3. Do zadań wykonywanych przez marszałka województwa związanych z prowadzeniem rejestru stosuje się odpowiednio przepisy zawarte w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej dotyczące organów prowadzących rejestry działalności regulowanej.

Art. 9. 1. Organizatorzy turystyki oraz podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych są obowiązane spełniać następujące warunki:

- 1) zapewnić podróżnym na wypadek swojej niewypłacalności:
 - a) pokrycie kosztów powrotu do kraju, obejmujących w szczególności koszty transportu i zakwaterowania, w tym także w uzasadnionej wysokości koszty poniesione przez podróżnych, w wypadku gdy organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu,
 - b) zwrot wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub każdą opłaconą usługę podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych), w wypadku gdy z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz osób, które działają w ich imieniu, impreza turystyczna lub każda opłaconą usługa podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych- nie została lub nie zostanie zrealizowana,
 - c) zwrot części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną odpowiadającą części imprezy turystycznej lub każdą usługę opłaconą podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych odpowiadającą części usługi, która nie została lub nie zostanie zrealizowana z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz osób, które działają w ich imieniu;
- 2) składać marszałkowi województwa oryginały lub potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie kolejnych gwarancji lub umów, o których mowa w ust. 2 pkt. 1-3, nie później niż 14 dni przed upływem terminu obowiązywania umowy lub gwarancji poprzedniej; przedsiębiorcy zaprzestający działalności lub zawieszający działalność są zwolnieni

z tego obowiązku, jeżeli zawiadomią marszałka województwa o zaprzestaniu lub zawieszeniu działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych;

- 3) prowadzić spis umów:
 - a) o udział w imprezie turystycznej,
 - b) zawartych przez podróżnego w ramach ułatwiania przez przedsiębiorcę nabywania powiązanych usług turystycznych;
- 4) składać terminowo do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego deklaracje zawierające:
 - a) wyliczenie wysokości należnych składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego,
 - b) liczbę i rodzaj umów, o których mowa w pkt 3, zawartych w danym miesiącu oraz liczbę podróżnych objętych tymi umowami,
 - c) informacje o zabezpieczeniach finansowych oraz o podmiotach ich udzielających, do których mogą być składane roszczenia w okresie, za jaki jest składana deklaracja,
 - d) informację o liczbie podróżnych, za których składka została już wniesiona do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, a impreza turystyczna lub powiązana usługa turystyczna została odwołana przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług była uzależniona od liczby zgłoszeń, w przypadku rozwiązania umowy lub odstąpienia od umowy przez podróżnego a także w przypadku zmiany liczby uczestników, których dotyczy dana umowa;
- 5) realizować wobec podróżnych obowiązki informacyjne, o których mowa w załącznikach do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniającej rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylającej dyrektywę Rady 90/314/EWG (Dz. Urz. UE L 326/1 z dnia 11.12.2015 r., str. 1) zwaną dalej: dyrektywą 2015/2302, a w przypadku podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych dodatkowo udzielać podróżnemu następujących informacji dotyczących:
 - a) objęcia ochroną na wypadek niewypłacalności,

- b) wyłącznej odpowiedzialności za należyte, zgodne z umową wykonanie swojej usługi przez każdego usługodawcę z osobna,
- c) braku zastosowania do powiązanych usług turystycznych tych przepisów niniejszej ustawy, które dotyczą wyłącznie imprez turystycznych.

2. Obowiązki, o których mowa w ust. 1 pkt. 1, organizatorzy turystyki oraz podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych realizują poprzez:

- 1) zawarcie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej lub
- 2) zawarcie umowy ubezpieczenia na rzecz podróźnych lub
- 3) zawarcie umowy o turystyczny rachunek powierniczy i przyjmowanie wpłat podróźnych wyłącznie na ten rachunek, jeżeli świadczy imprezy turystyczne lub ułatwia nabywanie powiązanych usług turystycznych świadczonych wyłącznie na terenie kraju,
- 4) dokonywanie terminowych wpłat składki w należnej wysokości do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 5.

3. Podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych udostępnia informacje podróźnemu za pomocą właściwego standardowego formularza zamieszczonego w załączniku II do dyrektywy 2015/2302 lub – jeżeli dany rodzaj powiązanych usług turystycznych nie jest objęty żadnym formularzem zamieszczonym w tym załączniku – udostępnia podróźnemu informacje zawarte w ust. 1 pkt 5.

4. Jeżeli podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych uchybi obowiązkom, o których mowa w ust. 2 i 3, do usług turystycznych objętych powiązanymi usługami turystycznymi stosuje się odpowiednio art. 36 i art. 39 oraz przepisy rozdziału 7.

5. Agent turystyczny, a także organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, który w ramach wykonywanej działalności jednocześnie działa jako agent turystyczny, jest obowiązany:

- 1) wykonywać działalność tylko na rzecz organizatorów turystyki wpisanych do rejestru lub wykazu zgłoszeń, o których mowa w art. 21 ust. 3;
- 2) w umowie zawieranej z podróźnym wskazywać jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje;
- 3) działać na podstawie ważnej umowy agencyjnej;
- 4) realizować wobec podróźnych obowiązki informacyjne, o których mowa w załącznikach do dyrektywy 2015/2302.

6. Obowiązki wymienione w ust. 1-3 i 5 dotyczą całego okresu wykonywania działalności.

7. Oświadczenia organizatora turystyki, jak i podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, zmierzające do wyłączenia lub ograniczenia tej odpowiedzialności są nieważne.

8. Spis umów zawiera:

- 1) numer rezerwacji lub umowy;
- 2) termin zawarcia umowy;
- 3) termin imprezy turystycznej/wykonania usługi (w ramach powiązanych usług turystycznych);
- 4) liczbę osób objętych umową;
- 5) łączną cenę usług objętych umową;
- 6) miejsce lub trasę wykonania umowy;
- 7) rodzaj środka transportu (jeśli dotyczy);
- 8) terminy i wysokość faktycznie dokonanych przedpłat;
- 9) termin i wysokość zwrotu wpłat podróźnemu w przypadku rozwiązania umowy.

9. Spis umów może być prowadzony w postaci elektronicznej.

10. Marszałek województwa i minister właściwy do spraw turystyki, w trybie kontroli, mają prawo dostępu do danych zawartych w spisie umów.

11. Na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego udostępnia się dane zawarte w spisie umów, bez wskazywania danych identyfikujących podróźnych. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jest uprawniony do przetwarzania danych zawartych w spisie umów, w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

12. Przepisy niniejszego artykułu stosuje się do przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, a prowadzącego taką działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

13. Obowiązki, o których mowa w ust. 1, nie mają zastosowania do organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, w okresie zawieszenia przez niego wykonywania działalności.

Art. 10. 1. Stronami umowy o turystyczny rachunek powierniczy są organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz bank.

2. Bank prowadzący turystyczny rachunek powierniczy ewidencjonuje wpłaty i wypłaty odrębnie dla każdej umowy o udział w imprezie turystycznej lub usługi opłaconej podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych. Wpłaty są przekazywane odpowiednio na konto organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych po wykonaniu usług objętych umowami.

3. Bank wypłaca podróżnemu środki wpłacone na turystyczny rachunek powierniczy:

- 1) na podstawie oświadczenia o niewypłacalności, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, lub w trybie określonym w art. 11 ust. 2;
- 2) do wysokości kwoty określonej w umowie o udział w imprezie turystycznej lub wartości usługi opłaconej podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych, na podstawie dyspozycji organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych lub podróznego. Dyspozycja podróznego składana jest wraz z dodatkowym oświadczeniem o rozwiązaniu lub odstąpieniu od umowy o udział w imprezie turystycznej lub usłudze opłaconej podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych lub
- 3) na podstawie zgodnego oświadczenia organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz podróznego lub
- 4) na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

4. Środki wpłacone przez podróżnych na turystyczny rachunek powierniczy objęte są ochroną, o której mowa w art. 59 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe od dnia zawarcia umowy o udział w imprezie turystycznej lub opłacenia usług turystycznych podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych.

5. Minister właściwy do spraw turystyki określi w drodze rozporządzenia wzory: umowy o turystyczny rachunek powierniczy oraz formularzy gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej i umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-3, kierując się potrzebą uwzględnienia wszystkich niezbędnych elementów umowy i formularzy.

Rozdział 3

Niewypłacalność organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych

Art. 11. 1. W przypadku niewypłacalności organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych przekazuje właściwemu marszałkowi województwa:

- 1) oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że z powodu niewypłacalności nie jestem w stanie wywiązać się z umów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, zawartych z podróżnymi w okresie od dnia ... do dnia ... oraz zapewnić pokrycia kosztów powrotu podróżnych do kraju lub zapewnić podróżnym zwrotu wpłat lub ich części wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne stosownie do przepisu art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.”;
- 2) spis umów ograniczony do umów, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane; do spisu umów dołącza się informację zawierającą imiona i nazwiska oraz numery telefonów kontaktowych podróżnych objętych tymi umowami.

2. W przypadku braku możliwości uzyskania oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, marszałek województwa zwraca się na piśmie o wypłatę środków z zabezpieczeń finansowych bezpośrednio podróżnym bez uzyskania tego oświadczenia, jeżeli okoliczności w oczywisty sposób wskazują, że organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych nie jest w stanie wywiązać się z umów zawartych z podróżnymi oraz zapewnić pokrycia kosztów powrotu podróżnych do kraju lub zapewnić podróżnym zwrotu wpłat lub ich części wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, marszałek województwa niezwłocznie przekazuje podmiotowi udzielającemu zabezpieczeń finansowych.

Art. 12. 1. W przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych marszałek województwa lub wskazana przez niego jednostka upoważniona do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju prowadzi działania związane z organizacją

powrotu podróżnych do kraju, jeżeli organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu.

2. Treść gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej lub umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, obejmuje upoważnienie dla marszałka województwa lub wskazanej przez niego jednostki do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju.

Art. 13. 1. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, po otrzymaniu każdorazowej dyspozycji marszałka województwa lub wskazanej przez niego jednostki, o której mowa w art. 12 ust. 2, bezwarunkowo, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania dyspozycji, przekazuje wnioskowaną zaliczkę na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju.

2. Marszałek województwa przedstawia podmiotowi udzielającemu zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, pisemne rozliczenie otrzymanej zaliczki w terminie 60 dni od dnia otrzymania wypłaty pod rygorem obowiązku zwrotu zaliczki.

Art. 14. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, w każdym przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, przyjmuje zgłoszenia od podróżnych, którzy nie otrzymali:

- 1) zwrotu wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne, w wypadku gdy impreza turystyczna lub powiązane usługi turystyczne nie zostały lub nie zostaną zrealizowane,
- 2) zwrotu części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne odpowiadające części imprezy turystycznej lub powiązanych usług turystycznych, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane,
- 3) zwrotu kosztów powrotu do kraju, w przypadku samodzielnej organizacji tego powrotu przez podróżnych

– z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych lub osób, które działają w ich imieniu.

Art. 15. 1. Zgłoszenie, o którym mowa w art. 14, zawiera imię i nazwisko oraz adres do korespondencji podróżnego poszkodowanego w wyniku niewykonania w całości lub w części zobowiązań wynikających z umowy.

2. Do zgłoszenia dołącza się:

- 1) kopię umowy o udział w imprezie turystycznej lub o powiązane usługi turystyczne zawartej między podróżnym a organizatorem turystyki lub podmiotem ułatwiającym nabywanie powiązanych usług turystycznych;
- 2) kopię dowodu wpłaty na rzecz organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych należności za imprezę turystyczną lub usługi turystyczne określone w umowie;
- 3) oświadczenie podróżnego:
 - a) stwierdzające niewykonanie przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych zobowiązań umownych o określonej wartości;
 - b) zawierające wskazanie rachunku bankowego, na który ma nastąpić wypłata środków z zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1, 2, 4, albo wskazanie innego sposobu wypłaty z tego zabezpieczenia.

Art. 16. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia podróżnego, dokonuje jego weryfikacji pod względem zgodności z wymaganiami określonymi w art. 15 oraz ze stanem faktycznym i przekazuje podróżnemu informację o szczegółowych wyliczeniach kwoty należnej podróżnemu albo informację o nieuwzględnieniu danego zgłoszenia w całości lub w części wraz ze wskazaniem przyczyny. W przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego termin udzielenia odpowiedzi ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 90 dni od dnia otrzymania zgłoszenia.

Art. 17. W terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia informacji o szczegółowym wyliczeniu kwot należnych poszkodowanemu podróżnemu podmiot udzielający zabezpieczenia finansowego dokonuje wypłat kwot należnych bezpośrednio poszkodowanemu podróżnemu.

Art. 18. 1. W przypadku gdy zabezpieczenia finansowe, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, okażą się niewystarczające na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju, podmiot udzielający tych zabezpieczeń niezwłocznie informuje o tym fakcie właściwego marszałka województwa oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

2. Marszałek województwa lub wskazana przez niego jednostka, o której mowa w art. 12 ust. 2, występuje do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego o wypłatę środków z

Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, w przypadku gdy zabezpieczenia finansowe, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, okażą się niewystarczające na pokrycie kosztów powrotu podróży do kraju, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1.

3. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny niezwłocznie wypłaca marszałkowi województwa lub wskazanej przez niego jednostce środki z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o których mowa w ust. 2, w zakresie niezbędnym do realizacji zadania określonego w art. 12.

4. Marszałek województwa przedstawia Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu pisemne rozliczenie środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w terminie 60 dni od dnia otrzymania wypłaty pod rygorem obowiązku zwrotu środków.

Art. 19. 1. W przypadku gdy zabezpieczenia finansowe okażą się niewystarczające na dokonanie podróży zwrotu wpłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, podmiot udzielający tych zabezpieczeń, niezwłocznie po dokonaniu weryfikacji zgłoszeń podróży, przekazuje Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu oraz właściwemu marszałkowi województwa:

1) informację dotyczącą wysokości wypłaconych tym podróży kwot z zabezpieczeń finansowych;

2) wyliczenie kwot, których zabrakło na zwrot wpłat w stosunku do każdego podróży.

2. Ponadto podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych przekazuje Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu zgłoszenia zebrane od podróży, którzy nie otrzymali całości zwrotu wpłat.

3. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszeń podróży wraz z informacjami, o których mowa w ust. 1, wypłaca należne podróży środki, o czym informuje właściwego marszałka województwa oraz podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych.

Rozdział 4

Zasady prowadzenia rejestru, wykazów i Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Podmiotów Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych

Art. 20. 1. Organem właściwym do prowadzenia rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1 jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddział,

zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, organem właściwym do prowadzenia rejestru jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę oddziału.

2. Wpisu do rejestru dokonuje się na wniosek przedsiębiorcy, zawierający następujące dane:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - adres zamieszkania;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) (jeśli posiada);
- 3) określenie rodzaju działalności;
- 4) określenie zakresu terytorialnego wykonywanej działalności;
- 5) określenie terminów i wysokości pobieranych przedpłat;
- 6) wskazanie głównego miejsca wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru oraz oddziałów;
- 7) adres e-mail (jeśli posiada);
- 8) numer telefonu (jeśli posiada).

3. Do wniosku przedsiębiorca dołącza poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię lub oryginał gwarancji lub umowy, o której mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-3, oraz oświadczenie o następującej treści:

„Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych, określone w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.”.

4. Oświadczenie zawiera również:

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres;
- 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

5. Przedsiębiorca zamierzający wykonywać usługi wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszelkie wpłaty podróży tytułem wynagrodzenia za wykonane

usługi przyjmować na turystyczny rachunek powierniczy składa, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt. 3, oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że imprezy turystyczne i powiązane usługi turystyczne będę wykonywał wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszelkie wpłaty podróży tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi będę przyjmował wyłącznie na turystyczny rachunek powierniczy.” oraz oryginał umowy o turystyczny rachunek powierniczy lub kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem.

6. Zaświadczenie o wpisie do rejestru obejmuje dane określone w ust. 2, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby, adresu e-mail i numeru telefonu.

7. Rejestr jest jawny, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby, adresu e-mail, numeru telefonu.

8. Rejestr może być prowadzony w systemie teleinformatycznym.

9. Minister właściwy do spraw turystyki określi wzór wniosku o wykreślenie z rejestru, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 oraz z 2016 r. poz. 352 i 1579).

Art. 21. 1. W przypadku podmiotu zagranicznego posiadającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, uznaje się posiadanie zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności w formie, która jest uznawana w państwie, w którym przedsiębiorca posiada siedzibę.

2. Podmiot zagraniczny posiadający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej zamierzający wykonywać działalność w zakresie organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do dokonania zgłoszenia zamiaru wykonywania tej działalności wybranemu marszałkowi województwa.

3. Marszałek województwa prowadzi wykaz zgłoszeń podmiotów, o których mowa w ust. 2, zwany dalej: „wykazem zgłoszeń”.

4. Wykaz zgłoszeń jest jawny, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeśli jest inny niż adres siedziby.

5. Wykaz zgłoszeń może być prowadzony w systemie teleinformatycznym.

6. Zgłoszenie do ww. wykazu zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - adres zamieszkania;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) (jeśli posiada);
- 3) określenie rodzaju działalności;
- 4) określenie zakresu terytorialnego wykonywanej działalności
- 5) kopię dokumentu potwierdzającego posiadanie zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności.

7. Wykreślenie z wykazu zgłoszeń, o którym mowa w ust. 3 następuje na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 2 lub po powzięciu przez właściwego marszałka województwa informacji o zaprzestaniu wykonywania działalności lub o niewypłacalności.

8. Minister właściwy do spraw turystyki prowadzi centralny punkt kontaktowy ułatwiający współpracę administracyjną i sprawowanie nadzoru nad organizatorami turystyki i podmiotami ułatwiającymi nabywanie powiązanych usług turystycznych, którzy prowadzą działalność w państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

9. W przypadku wątpliwości co do zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności danego podmiotu, marszałek województwa lub minister właściwy do spraw turystyki, poprzez centralny punkt kontaktowy, o którym mowa w ust. 8, zwraca się o wyjaśnienie do państwa, w którym dany podmiot posiada siedzibę.

Art. 22. 1. O zawieszeniu wykonywania działalności w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, przedłużeniu zawieszenia lub wznowieniu jej wykonywania organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych jest obowiązany zawiadomić organ prowadzący rejestr w terminie 7 dni od dnia zawieszenia, przedłużenia zawieszenia lub wznowienia wykonywania działalności.

2. Zawieszenie przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych wykonywania działalności nie zwalnia go z obowiązku wywiązania się z umów zawartych z podróżnymi w okresie przed zawieszeniem działalności.

3. W przypadku niepowiadomienia przez organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych o wznowieniu wykonywania

działalności, po upływie okresu zawieszenia organ prowadzący rejestr z urzędu wykreśla, w drodze decyzji, przedsiębiorcę z rejestru.

4. Minister właściwy do spraw turystyki określi wzór zawiadomienia o zawieszeniu wykonywania działalności oraz wzór zawiadomienia o przedłużeniu zawieszenia wykonywania działalności składanego marszałkowi województwa przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, w formie dokumentów elektronicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 23. 1. Na podstawie informacji o dokonanych wpisach do rejestru oraz wykazu zgłoszeń, przekazywanych w postaci elektronicznej przez marszałków województw, minister właściwy do spraw turystyki na stronie internetowej obsługującego go urzędu zamieszcza:

- 1) Centralną Ewidencję Organizatorów Turystyki i Podmiotów Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych, zwaną dalej: „Ewidencją”;
- 2) Centralny Wykaz Zgłoszeń Podmiotów Zagranicznych Wykonujących Działalność w Zakresie Organizowania Imprez Turystycznych lub Ułatwiania Nabywania Powiązanych Usług Turystycznych, zwany dalej: „Centralnym Wykazem Podmiotów Zagranicznych”.

2. Marszałek województwa wprowadza do rejestru dane oraz ich modyfikacje na podstawie następujących dokumentów:

- 1) zaświadczeń o wpisie do rejestru lub zmianie tego wpisu;
- 2) dokumentów, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-3;
- 3) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat, wydawanych z urzędu;
- 4) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat, wydawanych na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego;
- 5) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru w przypadku niepowiadomienia przez niego o wznowieniu wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru po upływie okresu zawieszenia, wydawanych z urzędu;
- 6) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru po uzyskaniu informacji o zgonie przedsiębiorcy lub po uzyskaniu informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu przedsiębiorcy, wydawanych z urzędu;

- 7) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru, wydawanych na wniosek przedsiębiorcy w związku z zaprzestaniem wykonywania przez niego działalności objętej wpisem do rejestru;
- 8) decyzji o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu do rejestru i o zakazie wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych przez okres 3 lat;
- 9) zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru;
- 10) decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru;
- 11) zawiadomień o zawieszeniu, przedłużeniu zawieszenia lub wznowieniu przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych;
- 12) oświadczeń o niewypłacalności przedsiębiorcy, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, lub dyspozycji marszałka województwa, o których mowa w art. 11 ust. 2.

3. W ramach Ewidencji prowadzi się katalogi przedsiębiorców:

- 1) wykreślonych z rejestru z urzędu lub na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i objętych zakazem wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru;
- 2) wobec których stwierdzono wykonywanie działalności bez wymaganego wpisu do rejestru;
- 3) wobec których wszczęto postępowanie w sprawie wykreślenia z rejestru;
- 4) którzy złożyli oświadczenie o niewypłacalności lub w przypadku których marszałek województwa wydał dyspozycję wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych bez uzyskania tego oświadczenia.

4. Podstawą umieszczenia w katalogu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, jest skutecznie doręczona stronie decyzja marszałka województwa o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru.

5. Podstawą umieszczenia w katalogu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, jest skutecznie doręczona stronie decyzja marszałka województwa o stwierdzeniu wykonywania działalności bez wymaganego wpisu do rejestru.

6. Podstawą umieszczenia w katalogu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, jest skutecznie doręczone zawiadomienie w postaci papierowej lub elektronicznej o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru.

7. Podstawą umieszczenia w katalogu, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, jest złożenie marszałkowi województwa przez przedsiębiorcę oświadczenia o niewypłacalności, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lub wydanie przez marszałka województwa dyspozycji wypłaty środków, o której mowa w art. 11 ust. 2.

8. W katalogach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, wskazuje się termin obowiązywania zakazu wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych.

9. Z katalogów, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, wykreśla się przedsiębiorcę po upływie terminu, o którym mowa w ust. 8.

10. Z katalogu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, wykreśla się przedsiębiorcę z dniem, w którym skutecznie strona odebrała decyzję o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru albo decyzja o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru stała się ostateczna.

11. Z katalogu, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, wykreśla się przedsiębiorcę z dniem, w którym strona skutecznie odebrała decyzję o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru.

12. Każdy może żądać udzielenia informacji objętych wpisem do Ewidencji lub do Centralnego Wykazu przez złożenie zapytania w dowolnej formie w odniesieniu do konkretnych przedsiębiorców.

13. Marszałek województwa ma prawo dostępu do informacji zawartych w Ewidencji lub Centralnym Wykazie, niezależnie od miejsca siedziby przedsiębiorcy, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - miejsca jego zamieszkania.

14. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny posiada dostęp do informacji zawartych w Ewidencji i jest uprawniony do ich przetwarzania w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 5.

15. Na wniosek jednostek turystycznego samorządu gospodarczego oraz organizacji zajmujących się ochroną praw konsumenta udostępnia się informacje zbiorcze zawarte w Ewidencji lub Centralnym Wykazie.

16. Dla celów naukowo-badawczych udostępnia się informacje zbiorcze zawarte w Ewidencji lub Centralnym Wykazie, bez wskazywania danych identyfikujących przedsiębiorców.

17. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określi organizację, szczegółowy sposób prowadzenia Ewidencji i Centralnego Wykazu oraz tryb udzielania informacji o danych objętych wpisem, uwzględniając w szczególności dokumenty i dane, na podstawie których dokonuje się wpisu do Ewidencji i Centralnego Wykazu.

18. Marszałek województwa udziela informacji o danych zawartych w rejestrze na zasadach ustalonych dla Ewidencji.

19. W zakresie ponownego wykorzystywania danych Ewidencji i Centralnego Wykazu stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 352).

Art. 24. 1. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności, w zakresie:

- 1) zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 20 ust. 3;
- 2) zgodności wykonywanej działalności z uzyskanym wpisem do rejestru;
- 3) przestrzegania warunków wykonywania działalności określonych ustawą, w szczególności w zakresie wysokości zabezpieczenia finansowego oraz wnoszenia składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego;
- 4) zgodności wykonywanej działalności z zawartymi umowami agencyjnymi;
- 5) przestrzegania przez przedsiębiorców, dających zlecenie agentom, warunków wykonywania działalności określonych ustawą;
- 6) przestrzegania obowiązków informacyjnych wobec podróżnych.

2. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych przez podmioty niezgłoszone do rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy prowadzona działalność wymaga posiadania takiego wpisu.

3. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli działalności agentów turystycznych i innych osób, zawierających z podróżnymi umowy o udział w imprezie turystycznej w imieniu organizatorów turystyki, w zakresie spełnienia przy zawieraniu tych umów obowiązków określonych ustawą.

4. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli zgodności działalności prowadzonej przez organizatorów turystyki lub podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych z art. 7, art. 8 ust. 2 i 5, art. 9 ust. 3 i 4 oraz art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1177/2010”.

5. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli zgodności działalności prowadzonej przez organizatorów turystyki lub podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych z art. 9, art. 10 ust. 2—5, art. 14 ust. 3 i 4 oraz art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącego praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 55 z 28.02.2011, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 181/2011”.

6. W razie stwierdzenia przez ministra właściwego do spraw turystyki w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1—3, uchybień w sposobie wykonywania działalności, występuje on do właściwego marszałka województwa o podjęcie stosownych działań.

7. Marszałek województwa wydaje decyzje:

- 1) o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat - w przypadkach, o których mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej z urzędu;
- 2) o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat - w przypadku rażącego naruszenia warunku wykonywania działalności, o którym mowa w art. 25 pkt 2 na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego;
- 3) o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru w związku z zaprzestaniem przez niego wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru na wniosek przedsiębiorcy;
- 4) o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu do rejestru i o zakazie wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych przez okres 3 lat z urzędu;
- 5) o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru w przypadku niepowiadomienia przez niego o wznowieniu wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru po upływie okresu zawieszenia z urzędu;

- 6) o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru po uzyskaniu informacji o zgonie przedsiębiorcy lub po uzyskaniu informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu przedsiębiorcy z urzędu;
- 7) o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru.

8. Decyzje, o których mowa w ust. 7 pkt 4, zawierają w szczególności datę stwierdzenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu do rejestru.

Art. 25. Rażącem naruszeniem warunków wykonywania działalności jest:

- 1) oferowanie lub sprzedaż imprez turystycznych lub powiązanych usług turystycznych bez uprzedniego zawarcia gwarancji lub umowy, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, lub bez zawarcia umowy i złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 3;
- 2) uchylanie się, mimo wezwania, od obowiązku terminowego składania deklaracji lub opłacania należnych składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego;
- 3) uchylanie się, mimo wezwania, od obowiązku prowadzenia spisu umów, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3;
- 4) zawieranie przez przedsiębiorcę kolejnych umów o udział w imprezie turystycznej lub ułatwianie nabywania powiązanych usług turystycznych i przyjmowanie od podróżnych wpłat na poczet tych umów mimo złożenia oświadczenia o niewypłacalności lub w przypadku wystąpienia przez marszałka województwa o wypłatę środków z zabezpieczeń finansowych bez tego oświadczenia, zgodnie z art. 11 ust. 2;
- 5) zawieranie umów, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1-2, na kwoty zabezpieczenia finansowego niższe niż minimalne wysokości sum gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych lub minimalne sumy gwarancyjne umów ubezpieczeń na rzecz podróżnych;
- 6) nieprzedłożenie, mimo wezwania, marszałkowi województwa oryginału lub potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii aktualnego dokumentu, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 lub 2;
- 7) wykonywanie działalności poza zakresem terytorialnym określonym w zabezpieczeniu finansowym;
- 8) przyjmowanie od podróżnych wpłat z pominięciem turystycznego rachunku powierniczego, mimo złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 3.

Art. 26. 1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw turystyki określi, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sum gwarancji, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 uwzględniając zakres i rodzaj działalności wykonywanej przez organizatorów turystyki i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz termin i wysokość przyjmowanych przedpłat.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw turystyki, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sumy ubezpieczenia na rzecz podróżnych, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 2, uwzględniając rodzaj usługi, charakter, zakres i rodzaj działalności wykonywanej przez organizatorów turystyki i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz termin i wysokość pobieranych przedpłat.

Art. 27. 1. Marszałek województwa wykreśla w drodze decyzji z rejestru przedsiębiorcę wpisanego do rejestru występującego wobec podróżnych jako agent turystyczny, który dopuszcza się następujących uchybień:

- 1) w umowach zawieranych z podróżnymi nie wskazuje jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub
- 2) zawiera umowy o udział w imprezie turystycznej na rzecz przedsiębiorcy, który nie uzyskał wpisu do rejestru lub na rzecz przedsiębiorcy zagranicznego, o którym mowa w art. 21 ust. 1, który nie posiada zabezpieczenia finansowego na wypadek niewypłacalności, lub
- 3) działa bez ważnej umowy agencyjnej lub przekracza jej zakres, lub
- 4) nie dopełnia obowiązków informacyjnych wobec podróżnych.

2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, nie może uzyskać ponownego wpisu do rejestru przed upływem 3 lat od dnia, w którym została skutecznie doręczona stronie decyzja o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem.

3. Przedsiębiorcę, który nie jest wpisany do rejestru, a występując wobec podróżnych jako agent turystyczny dopuszcza się uchybień, o których mowa w ust. 1, uznaje się za organizatora turystyki wykonującego działalność bez wymaganego wpisu do rejestru.

4. Agent turystyczny sprzedający lub oferujący do sprzedaży imprezy turystyczne utworzone przez organizatora turystyki prowadzącego przedsiębiorstwo poza Europejskim Obszarem Gospodarczym, podlega zgodnie z niniejszą ustawą obowiązkom określonym jak dla organizatorów turystyki, chyba że wykaże, iż organizator turystyki spełnia warunki do prowadzenia działalności zgodnie z niniejszą ustawą.

Rozdział 5

Turystyczny Fundusz Gwarancyjny

Art. 28. 1. Turystyczny Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „Funduszem”, stanowi wyodrębniony rachunek w Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym, o którym mowa w rozdziale 7 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392, z późn. zm.⁴⁾).

2. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zapewnia obsługę Funduszu.

Art. 29. 1. Środki Funduszu są gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

2. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) wpłat przedsiębiorców, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 4;
- 2) odsetek od środków pieniężnych gromadzonych na rachunku bankowym, o którym mowa w ust. 1;
- 3) przychodów z lokat środków Funduszu dokonywanych z zachowaniem jak najwyższego stopnia bezpieczeństwa, jakości i rentowności środków Funduszu, przy jednoczesnym zachowaniu ich płynności;
- 4) środków uzyskanych przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny z pożyczek i kredytów na rzecz Funduszu;
- 5) innych wpływów.

3. W przypadku niedoboru środków w Funduszu niezbędnych do jego właściwego funkcjonowania, w tym realizacji zadań, o których mowa w art. 19, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny może udzielić Funduszowi zwrotnego finansowania na warunkach odpowiadających stopie oprocentowania lokat uzyskiwanych przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w danym okresie, przy uwzględnieniu bezpieczeństwa i płynności środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Wysokość zwrotnego finansowania udzielonego przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny na rzecz Funduszu nie może przekroczyć wysokości 5% wartości lokat funduszu statutowego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w okresie finansowania do jednego roku.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2014 r. poz. 827, z 2015 r. poz. 1691, 1844 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 1334.

4. Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przysługuje prawo dochodzenia od przedsiębiorcy zwrotu wypłaconych kwot, o których mowa w art. 19, w przypadku gdy:

- 1) po złożeniu oświadczenia o niewypłacalności, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, albo
- 2) po zwróceniu się przez marszałka województwa o wypłatę środków z zabezpieczeń finansowych w trybie, o którym mowa w art. 11 ust. 2

— przedsiębiorca w dalszym ciągu wykonuje działalność organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych.

5. Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przysługuje roszczenie do masy upadłości organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych o zwrot wypłaconych środków, o których mowa w art. 30 ust. 1.

6. Wierzytelności, o których mowa w ust. 5, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny może zgłaszać syndykowi do czasu prawomocnego wykonania planów podziału funduszu masy upadłościowej.

Art. 30. 1. Środki Funduszu przeznacza się na pokrycie kosztów i zwrot wpłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy środki finansowe pochodzące z zabezpieczeń finansowych okażą się niewystarczające.

2. Ze środków Funduszu dokonuje się spłaty kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 4, wraz z odsetkami i innymi kosztami obsługi kredytów i pożyczek. Spłata kredytów i pożyczek nie może być dokonywana ze środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego innych niż zgromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

3. Ze środków Funduszu pokrywa się koszty związane z realizacją wypłat z Funduszu, o których mowa w ust. 1, oraz koszty jego obsługi przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Roszczenia i zobowiązania Funduszu nie mogą być pokrywane ze środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego innych niż zgromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

Art. 31. 1. Składka do Funduszu jest naliczana w wysokości nie wyższej niż 30 zł od każdego podróżnego z tytułu zawartej umowy o udział w imprezie turystycznej lub każdej usługi wykonywanej przez podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych i opłaconej przez podróżnego.

2. Składka jest należna z dniem zawarcia umowy.

3. W przypadku umów generalnych, za dzień, w którym powstaje należność do Funduszu, uważa się dzień doręczenia na trwałym nośniku lub pisemnie do organizatora turystyki lub do podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych zlecenia określającego

w szczególności miejsce docelowe, sposób i środek transportu (jeśli dotyczy) oraz liczbę osób, które będą korzystały odpowiednio z imprezy turystycznej lub powiązanych usług turystycznych.

4. Składka przekazana do Funduszu nie podlega zwrotowi. W przypadku:

- 1) składki odprowadzonej za podróżnego, którego impreza turystyczna lub usługa w ramach powiązanych usług turystycznych została odwołana przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług była uzależniona od liczby zgłoszeń;
 - 2) zmiany: liczby uczestników, miejsca realizacji imprezy turystycznej lub usługi turystycznej w ramach powiązanych usług turystycznych, rodzaju zapewnianego środka transportu oraz rozwiązania umowy lub odstąpienia od umowy przez podróżnego,
- składka podlega odpowiednio zarachowaniu na poczet następnych należnych do przekazania składek.

5. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, określi, w drodze rozporządzenia, wysokości składek na Fundusz, uwzględniając charakter wykonywanej działalności, rodzaj usługi, miejsce realizacji imprezy turystycznej lub powiązanej usługi turystycznej, sposób transportu i rodzaj zapewnianego środka transportu oraz potrzeby finansowe Funduszu związane z realizacją zadań wynikających z ustawy, przy czym minimalna stawka może być określona na poziomie 0 zł.

Art. 32. 1. Podmioty obowiązane do naliczania i przekazywania składek na Fundusz bez wezwania:

- 1) obliczają kwotę należną z tytułu składki do Funduszu za okres jednego miesiąca i przekazują tę kwotę, oraz
- 2) składają do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego deklaracje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4

— w terminie do 21. dnia miesiąca następującego po danym okresie.

2. W przypadku niewykonania obowiązku terminowego złożenia deklaracji lub opłacania należnych składek Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny wzywa pisemnie organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych do wykonania obowiązków określonych w ust. 1 w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Ubezpieczeniowy Fundusz

Gwarancyjny jest uprawniony do dochodzenia należnych składek wraz z odsetkami. Wezwanie jest wysyłane do wiadomości właściwego marszałka województwa.

3. W przypadku niedochowania terminu określonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 2, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny występuje do właściwego marszałka województwa z wnioskiem o wydanie decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 7 pkt 2.

4. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny gromadzi i przetwarza dane zawarte w deklaracji, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, w celu weryfikacji prawidłowości wysokości odprowadzanych składek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, prowadzenia analiz, oceny ryzyka i adekwatności posiadanych środków.

5. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, wzór deklaracji, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, mając na względzie umożliwienie identyfikacji podmiotu obowiązującego do naliczania i przekazywania składki, a także zapewnienie możliwości weryfikacji wysokości składki.

6. Deklaracje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Art. 33. 1. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, w terminie 30 dni od ostatniego dnia każdego kwartału, przekazuje kwartalną informację o stanie środków Funduszu i ich wykorzystaniu ministrowi właściwemu do spraw turystyki oraz ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych.

2. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, zakres kwartalnej informacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając wymogi kompletności informacji dotyczących funkcjonowania Funduszu.

Rozdział 6

Umowa o udział w imprezie turystycznej

Art. 34. 1. Organizator turystyki, który proponuje podróżnym imprezy turystyczne udostępniając im odpowiednie informacje pisemne, a w szczególności broszury, foldery, jest obowiązany wskazać w tych materiałach w sposób dokładny i zrozumiały:

- 1) cenę imprezy turystycznej albo sposób jej ustalenia wraz z wszelkimi dodatkowymi kosztami i opłatami;

- 2) miejsce pobytu, trasę i czas trwania imprezy, w tym co najmniej przybliżoną datę początkową i końcową;
 - 3) rodzaj, klasę, kategorię lub charakter środka transportu a także szczegółowe informacje dotyczące przejazdów, w szczególności czas i miejsce wyjazdów oraz postojów;
 - 4) położenie, rodzaj i kategorię obiektu zakwaterowania, według przepisów kraju pobytu;
 - 5) liczbę i rodzaj posiłków;
 - 6) szczegółowy program zwiedzania i atrakcji turystycznych oraz informację o ich dostępności bądź możliwości dostosowania dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej;
 - 7) kwotę lub procentowy udział zaliczki w cenie imprezy turystycznej oraz termin zapłaty całej ceny;
 - 8) minimalną liczbę osób wymaganych, aby impreza turystyczna się odbyła, a także informację o terminie, przed rozpoczęciem imprezy turystycznej, w którym można rozwiązać umowę w przypadku nieosiągnięcia tej minimalnej liczby osób;
 - 9) czy jakiegokolwiek usługi turystyczne będą świadczone w grupie oraz jaka jest minimalną liczbą osób wymaganych, aby usługa została wykonana;
 - 10) termin powiadomienia podróznego na piśmie o ewentualnym odwołaniu imprezy turystycznej z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja jest uzależniona od liczby zgłoszeń;
 - 11) podstawy prawne umowy i konsekwencje prawne wynikające z umowy, w szczególności informację o prawie do rozwiązania przez podróznego umowy w każdym momencie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej za stosowną opłatą oraz o ich wysokości,;
 - 12) ogólne informacje o obowiązujących przepisach paszportowych, wizowych i sanitarnych oraz o wymaganiach zdrowotnych dotyczących udziału w imprezie turystycznej;
 - 13) informację o wymaganiach językowych w wypadku, gdy skorzystanie przez podróznego z niektórych usług turystycznych będzie zależało od skutecznej komunikacji ustnej;
 - 14) nazwę handlową i adres organizatora turystyki oraz, w stosownych przypadkach, agenta turystycznego, a także ich numer telefonu i, w stosownych przypadkach, adres poczty elektronicznej;
 - 15) informację o ubezpieczeniach obowiązkowych lub dobrowolnym ubezpieczeniu na pokrycie kosztów rozwiązania przez podróznego umowy lub kosztów świadczenia pomocy, w tym kosztów powrotu do kraju w razie wypadku, choroby lub śmierci.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, nie mogą wprowadzać podróznego w błąd.

3. Organizator turystyki lub agent turystyczny informują podróżnego, przed zawarciem umowy, o każdej zmianie informacji wymienionych w ust. 1

4. Organizator turystyki lub agent turystyczny udzielają podróżnemu przed zawarciem umowy o udział w imprezie turystycznej standardowych informacji za pośrednictwem odpowiedniego formularza zawartego w załączniku I część A lub B do dyrektywy 2015/2302 oraz informacji, o których mowa w ust. 1.

5. W przypadku umów o udział w imprezie turystycznej zawieranych na odległość organizator turystyki oraz agent turystyczny udziela podróżnemu informacji zawartych w załączniku I część B do dyrektywy 2015/2302 oraz informacji wymienionych w ust. 1.

6. W przypadku imprez turystycznych, o których mowa w art. 6 pkt 2 lit. e, organizator turystyki i przedsiębiorca, któremu przekazywane są dane, zapewniają – każdy z osobna – udzielenie podróżnemu, zanim zawrze on umowę, informacji wymienionych w ust. 1 w zakresie, w jakim dotyczy to oferowanych przez nich usług turystycznych. Jednocześnie organizator turystyki udziela również informacji zamieszczonych w formularzu zawartym w załączniku I część C do dyrektywy 2015/2302.

7. Jeżeli nie zostały dopełnione wymogi informacyjne dotyczące dodatkowych opłat lub innych kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przed zawarciem umowy o udział w imprezie turystycznej, podróżny nie ponosi tych opłat ani innych kosztów.

Art. 35. 1. W chwili zawarcia umowy o udział w imprezie turystycznej lub bez zbędnej zwłoki tuż po zawarciu umowy organizator turystyki lub agent turystyczny udostępnia podróżnemu na trwałym nośniku kopię umowy lub potwierdzenie jej zawarcia. Podróżny jest uprawniony do żądania kopii umowy o udział w imprezie turystycznej w formie papierowej, jeżeli umowa o udział w imprezie turystycznej została zawarta w jednoczesnej fizycznej obecności stron.

2. Umowa określa:

- 1) organizatora turystyki i numer jego wpisu do rejestru oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) (jeśli posiada), a także imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję osoby, która w jego imieniu umowę podpisała;
- 2) miejsce pobytu lub trasę imprezy turystycznej;
- 3) imię oraz nazwisko lub nazwę i dane kontaktowe (adres, numer telefonu, adres poczty elektronicznej) osoby reprezentującej organizatora turystyki lub pilota odpowiedzialnego za przebieg imprezy turystycznej;

- 4) czas trwania imprezy turystycznej;
- 5) program imprezy turystycznej obejmujący rodzaj, jakość i terminy oferowanych usług, w tym:
 - a) język, w jakim będą one świadczone;
 - b) informacje o obowiązujących przepisach paszportowych, wizowych i sanitarnych oraz informacje o formalnościach związanych z opieką zdrowotną w tym państwie,
 - c) rodzaj, charakter i kategorię środka transportu oraz datę i czas, miejsce wyjazdu, postojów i planowanego powrotu,
 - d) położenie, rodzaj i kategorię obiektu hotelarskiego zgodnie z przepisami kraju pobytu lub opis wyposażenia obiektów niezaliczanych do rodzajów i kategorii oraz liczbę i rodzaj przewidywanych noclegów,
 - e) liczbę i rodzaj posiłków,
 - f) program zwiedzania i inne usługi wliczone w cenę imprezy turystycznej, w tym informację o usługach świadczonych w grupie oraz o minimalnej liczebności takiej grupy,
 - g) informację o dostępności usług turystycznych dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej;
- 5) cenę imprezy turystycznej, wraz z wyszczególnieniem wszelkich koniecznych należności, podatków i opłat, jeżeli nie są one zawarte w cenie, oraz wyraźne sformułowanie okoliczności, które mogą spowodować podwyższenie ceny;
- 6) wysokość składki do Funduszu, jeżeli dotyczy;
- 7) sposób zapłaty, a w przypadku dokonywania wpłat na turystyczny rachunek powierniczy – numer rachunku oraz nazwę banku prowadzącego rachunek, a także wysokość kwoty, do której posiadacz lub podróżny mogą złożyć jednostronną dyspozycję wypłaty;
- 8) rodzaj i zakres ubezpieczenia podróżnych oraz nazwę i adres ubezpieczyciela;
- 9) termin powiadomienia podróżnego na piśmie o ewentualnym odwołaniu imprezy turystycznej lub usługi turystycznej z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja imprezy jest uzależniona od liczby zgłoszeń;
- 10) termin zawiadomienia o przeniesieniu uprawnień i przejęciu obowiązków, o których mowa w art. 36 ust. 1;
- 11) sposób zgłaszania reklamacji związanych z wykonywaniem usług przez organizatora turystyki lub osobę z nim współpracującą;

- 12) wymagania specjalne, o których podróżny powiadomił organizatora turystyki i na które strony umowy wyraziły zgodę;
 - 13) podstawy prawne umowy i konsekwencje prawne wynikające z umowy, w szczególności informację o prawie do rozwiązania przez podróżnego umowy zgodnie z art. 39
 - 14) informację na temat dostępnych wewnętrznych procedur rozpatrywania skarg oraz na temat alternatywnych metod rozstrzygania sporów („ADR”) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 63)
- oraz – w stosownych przypadkach – na temat podmiotów ADR, którym podlega przedsiębiorca, oraz na temat platformy internetowego systemu rozstrzygania sporów zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 1);
- 15) informację o tym, że podróżny ma obowiązek poinformować o wszelkich niezgodnościach stwierdzonych w trakcie realizacji imprezy turystycznej;
 - 16) informację o prawie podróżnego, o którym mowa w art. 44;
 - 17) jeżeli na podstawie umowy o udział w imprezie turystycznej obejmującej zakwaterowanie podróżują małoletni, którym nie towarzyszy rodzic ani inna upoważniona osoba – informacje umożliwiające bezpośredni kontakt z małoletnim lub z osobą odpowiedzialną za małoletniego w miejscu pobytu małoletniego.

3. Informacje zawarte w opracowaniach pisemnych, o których mowa w art. 34 ust. 1, z wyłączeniem informacji z pkt 12, 14, 15, stanowią integralny element umowy o udział w imprezie turystycznej i nie podlegają zmianie, chyba że strony umowy postanowią inaczej a także z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w art. 37 ust. 2 oraz art. 38 ust. 2 .

4. Organizatorzy turystyki, organizujący imprezy turystyczne za granicą, mają obowiązek zawarcia na rzecz podróżnych umów ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

5. Organizatorzy turystyki i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych wydają podróżnemu wpłacającemu należność z tytułu zawartej umowy lub zaliczkę przekraczającą 10% tej sumy pisemne potwierdzenie posiadania zabezpieczeń

finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 2, ze wskazaniem sposobu ubiegania się o wypłatę środków z tych zabezpieczeń w przypadkach określonych ustawą.

6. W przypadku imprez turystycznych, o których mowa w art. 6 pkt 2 lit. e, przedsiębiorca, któremu przekazywane są dane, informuje organizatora turystyki o zawarciu umowy prowadzącej do powstania imprezy turystycznej. Przedsiębiorca udostępnia organizatorowi turystyki informacje niezbędne do wypełnienia jego obowiązków jako organizatora turystyki.

7. Przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator turystyki dostarcza podróżnemu niezbędne pokwitowania, vouchery i bilety oraz informacje o planowanym czasie wyjazdu i – w stosownych przypadkach – terminie odprawy, a także o planowanych godzinach przystanków pośrednich, połączeń transportowych i przyjazdu.

8. Podróżny, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, otrzymuje kopię lub potwierdzenie zawarcia umowy o udział w imprezie turystycznej w postaci papierowej lub, jeżeli wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku.

9. Podróżny, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny.

10. Podróżny nie może zrzec się w całości lub w części praw wynikających z niniejszej ustawy. Postanowienia umów zawieranych przez przedsiębiorców z podróżnymi mniej korzystne dla podróżnych niż postanowienia niniejszej ustawy są nieważne.

11. W miejsce postanowień umowy mniej korzystnych dla podróżnego obowiązują przepisy ustawy.

Art. 36. 1. Podróżny może bez zgody organizatora turystyki przenieść na osobę spełniającą warunki udziału w imprezie turystycznej wszystkie przysługujące mu z tytułu umowy o udział w imprezie turystycznej uprawnienia, jeżeli jednocześnie osoba ta przejmuje wszystkie wynikające z tej umowy obowiązki.

2. Przeniesienie uprawnień i przejęcie obowiązków, o których mowa w ust. 1, jest skuteczne wobec organizatora turystyki, jeżeli podróżny zawiadomi go o tym w terminie do 7 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

3. Jeżeli przeniesienie uprawnień, o którym mowa w ust. 1, będzie wiązać się dla organizatora z dodatkowymi kosztami, żądając ich zapłaty ma on obowiązek wykazać je podróżnemu.

4. Za nieuiszczoną część ceny imprezy turystycznej oraz koszty poniesione przez organizatora turystyki w wyniku zmiany uczestnika imprezy turystycznej podróżny i osoba przejmująca jego uprawnienia odpowiadają solidarnie.

Art. 37. 1. Po zawarciu umowy o udział w imprezie turystycznej podwyższenie ceny jest możliwe wyłącznie, gdy w umowie wyraźnie zastrzeżono taką możliwość oraz gdy stanowi ona, że podróżny ma prawo do obniżki ceny, o której mowa w ust. 6.

2. Umowa o udział w imprezie turystycznej powinna określać, w jaki sposób będą obliczane zmiany cen. Podwyższenie cen jest możliwe wyłącznie w wyniku zmiany:

- 1) kosztów transportu wynikających z kosztów paliwa lub innych źródeł zasilania;
- 2) wysokości podatków lub opłat od usług turystycznych objętych umową, nałożonych przez podmiot, które nie biorą bezpośredniego udziału w realizacji imprezy turystycznej;
- 3) kursów walut.

3. Jeżeli podwyżka cen, o której mowa w ust. 2, przekracza 8% całkowitej ceny imprezy turystycznej, stosuje się art. 38 ust. 3–5.

4. Cena ustalona w umowie nie może być podwyższona w okresie do 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy turystycznej.

5. Organizator turystyki ma obowiązek powiadomić na trwałym nośniku podróżnego o zmianie ceny oraz uzasadnić podwyżkę i wskazać na sposób jej obliczenia.

6. Jeżeli umowa o udział w imprezie turystycznej przewiduje możliwość podwyższenia ceny, podróżny ma prawo do obniżki ceny odpowiadającej jakimkolwiek obniżeniu kosztów, o których mowa w ust. 2, które nastąpiło po zawarciu umowy a przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

7. W przypadku obniżenia ceny organizator turystyki ma prawo do odliczenia od zwrotu należnego podróżnemu rzeczywistych kosztów obsługi, które muszą być w sposób należyty udowodnione.

Art. 38. 1. Organizator turystyki nie może przed rozpoczęciem imprezy turystycznej jednostronnie dokonać zmiany warunków umowy o udział w imprezie turystycznej z zastrzeżeniem art. 37 ust. 2 oraz art. 38 ust. 2.

2. Organizator turystyki może przed rozpoczęciem imprezy turystycznej jednostronnie dokonać zmiany warunków umowy o udział w imprezie turystycznej, jeżeli łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) zastrzegł sobie prawo do tego w umowie;
- 2) zmiana jest nieznaczna;
- 3) poinformuje podróżnego o zmianie w sposób jasny, zrozumiały i widoczny, na trwałym nośniku.

3. Organizator turystyki, który przed rozpoczęciem imprezy turystycznej jest zmuszony, z przyczyn od niego niezależnych, zmienić istotne warunki umowy z podróżnym, jest obowiązany niezwłocznie o tym powiadomić podróżnego. W takiej sytuacji podróżny niezwłocznie informuje organizatora, że:

- 1) przyjmuje proponowaną zmianę umowy albo
- 2) odstępuje od umowy za natychmiastowym zwrotem wszystkich wniesionych świadczeń i bez obowiązku zapłaty kary umownej.

4. Organizator turystyki bez zbędnej zwłoki w sposób jasny, zrozumiały i widoczny informuje podróżnego, na trwałym nośniku, o:

- 1) zmianach warunków umowy o udział w imprezie turystycznej oraz o ewentualnym wpływie tych zmian na cenę;
- 2) terminie, w którym podróżny musi poinformować organizatora o swojej decyzji zgodnie z ust. 3;
- 3) odstąpieniu od umowy za natychmiastowym zwrotem wszystkich wniesionych świadczeń i bez obowiązku zapłaty kary umownej w przypadku braku odpowiedzi podróżnego w terminie, o którym mowa w pkt 2;
- 4) zastępczej imprezie turystycznej oraz jej cenie, jeżeli jest oferowana.

5. Jeżeli zmiany umowy o udział w imprezie turystycznej, o których mowa w ust. 3 prowadzą do obniżenia jakości lub kosztów imprezy turystycznej, podróżny jest uprawniony do stosownego obniżenia ceny.

6. W przypadku gdy umowa o udział w imprezie turystycznej zostanie rozwiązana zgodnie z ust. 3 pkt. 2, organizator turystyki w terminie 14 dni od rozwiązania umowy zwraca wszystkie wpłaty dokonane przez podróżnego lub w jego imieniu.

7. Jeżeli organizator odwołuje imprezę turystyczną z przyczyn niezależnych od podróżnego, podróżny ma prawo, według swojego wyboru:

- 1) uczestniczyć - o ile jest oferowana - w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie, chyba że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie;
- 2) żądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń.

8. W wypadkach określonych w ust. 7 podróżny może dochodzić odszkodowania za niewykonanie umowy, chyba że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu:

- 1) zgłoszenia się mniejszej liczby uczestników niż liczba minimalna określona w umowie, a organizator powiadomił o tym podróżnego na piśmie w uzgodnionym terminie;

2) nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności.

Art. 39. 1. Podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej w każdym czasie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

2. Podróżny może być zobowiązany do zapłacenia odpowiedniej i uzasadnionej opłaty za odstąpienie od umowy na rzecz organizatora turystyki. W przypadku nieokreślenia w umowie opłat za odstąpienie od umowy o udział w imprezie turystycznej, wysokość opłaty za odstąpienie odpowiada cenie imprezy turystycznej pomniejszonej o zaoszczędzone koszty lub wpływy z imprezy zastępczej. Na żądanie podróżnego organizator turystyki jest obowiązany uzasadnić wysokości opłat za odstąpienie od umowy o udział w imprezie turystycznej.

3. W umowie o udział w imprezie turystycznej może zostać wskazana opłata za odstąpienie od umowy, w wysokości zależnej od tego, w jakim czasie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej doszło do odstąpienia od umowy. Opłata podlega potrąceniu z wpłaty dokonanej przez podróżnego.

4. Podróżny może rozwiązać umowę o udział w imprezie turystycznej przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez ponoszenia jakiegokolwiek opłaty za odstąpienie w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności, które mają znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego. Podróżny może żądać wyłącznie zwrotu wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej bez odszkodowania w tym zakresie.

5. Organizator turystyki może rozwiązać umowę o udział w imprezie turystycznej i dokonać pełnego zwrotu podróżnemu wszelkich wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej, bez dodatkowego odszkodowania, jeżeli:

- 1) liczba osób, które zgłosiły się do udziału w imprezie turystycznej, jest mniejsza niż minimalna liczba osób podana w umowie, a organizator turystyki powiadomił podróżnego o rozwiązaniu umowy w terminie określonym w umowie, lecz nie później niż:
 - a) na 20 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej trwającej ponad sześć dni,
 - b) na 7 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej trwającej od dwóch do sześciu dni,
 - c) na 48 godzin przed rozpoczęciem imprezy turystycznej trwającej krócej niż dwa dni, lub
- 2) organizator turystyki nie może zrealizować umowy o udział w imprezie turystycznej z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności i powiadomił podróżnego o rozwiązaniu umowy bez zbędnej zwłoki przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

6. Organizator turystyki dokonuje zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 4 i 5, w ciągu 14 dni od rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej, ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 7

Realizacja umowy o udział w imprezie turystycznej

Art. 40. 1. Organizator turystyki ponosi odpowiedzialność za wykonanie usług turystycznych objętych umową o udział w imprezie turystycznej, bez względu na to, czy usługi te mają być wykonane przez organizatora, czy też przez innych dostawców usług turystycznych.

2. Jeżeli w trakcie imprezy turystycznej podróżny stwierdza wadliwe wykonywanie umowy, niezwłocznie zawiadamia o tym organizatora turystyki w sposób określony w umowie.

3. Jeżeli którakolwiek z usług turystycznych nie jest wykonywana zgodnie z umową o udział w imprezie turystycznej, organizator turystyki usuwa niezgodność, chyba że jest to niemożliwe do spełnienia albo wiąże się z kosztami, które są niewspółmiernie wysokie w stosunku do zakresu niezgodności i wartości usług turystycznych, których one dotyczą.

4. Z zastrzeżeniem wyjątków wymienionych w ust. 3, jeżeli organizator turystyki nie usunie niezgodności w rozsądnym terminie wyznaczonym przez podróżnego, podróżny może dokonać tego sam i wystąpić o zwrot poniesionych, niezbędnych nakładów. Podróżny nie jest zobowiązany do wyznaczenia terminu, jeżeli organizator odmówi usunięcia niezgodności lub gdy z okoliczności wynika, iż niezgodność powinna być usunięta niezwłocznie.

5. Organizator turystyki, który w czasie trwania danej imprezy turystycznej nie wykonuje przewidzianych w umowie usług, stanowiących istotną część tej imprezy, jest obowiązany, bez obciążania podróżnego dodatkowymi kosztami, wykonać w ramach tej imprezy odpowiednie świadczenia zastępcze. Jeżeli jakość świadczenia zastępczego jest niższa od jakości usługi określonej w programie imprezy turystycznej, organizator przyznaje podróżnemu odpowiednie obniżenie ceny imprezy. Podróżny może odrzucić zaproponowane świadczenie zastępcze tylko wtedy, gdy nie są one porównywalne z tym, co zostało uzgodnione w umowie o udział w imprezie turystycznej, lub jeżeli przyznana obniżka ceny jest nieodpowiednia.

6. W przypadku gdy wadliwe wykonywanie umowy o udział w imprezie turystycznej istotnie wpływa na realizację imprezy turystycznej, a organizator nie zdoła usunąć tej niezgodności w rozsądnym terminie wyznaczonym przez podróżnego, istnieje możliwość rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej przez podróżnego bez opłaty za jej rozwiązanie. Jeżeli impreza turystyczna obejmuje transport podróżnych, organizator turystyki

zapewnia również powrót podróżnego do kraju równoważnym środkiem transportu bez zbędnej zwłoki i bez obciążania podróżnego dodatkowymi kosztami.

7. Jeżeli nie jest możliwe zaproponowanie świadczeń zastępczych lub podróżny je odrzuci zgodnie z ust. 5, wówczas podróżny jest uprawniony do uzyskania obniżenia ceny lub rekompensaty za poniesione szkody, bez rozwiązywania umowy o udział w imprezie turystycznej.

8. W przypadku gdy niemożliwe jest zapewnienie powrotu podróżnego do kraju zgodnie z umową o udział w imprezie turystycznej z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności, organizator turystyki ponosi koszty niezbędnego zakwaterowania podróżnego, w miarę możliwości o kategorii równoważnej do określonej w umowie o udział w imprezie turystycznej przez okres do trzech nocy.

Art. 41. Ograniczenia czasu zapewniania podróżnemu niezbędnego zakwaterowania, o którym mowa w art. 40 ust. 8, nie stosuje się w przypadku osób o ograniczonej sprawności ruchowej, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 1), oraz wszelkich osób im towarzyszących, kobiet w ciąży i małoletnich bez opieki, jak również osób wymagających szczególnej opieki medycznej, pod warunkiem że organizator turystyki został powiadomiony o sytuacji tych osób co najmniej 48 godzin przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

Art. 42. 1. Podróżnemu przysługuje obniżka ceny za każdy okres, w trakcie którego stwierdzono wadliwe wykonywanie umowy, chyba że było to wynikiem okoliczności, o których mowa w art. 40 ust. 3 lub zostało spowodowane wyłącznym działaniem podróżnego.

2. Podróżnemu przysługuje odszkodowanie za poniesione szkody, których doznał w wyniku wadliwego wykonywania umowy. Organizator turystyki wypłaca stosowne odszkodowanie bez zbędnej zwłoki.

3. Podróżny nie jest uprawniony do odszkodowania w przypadku gdy winę za wadliwe wykonanie umowy ponosi on sam lub osoba trzecia, niezwiązana z wykonywaniem usług turystycznych objętych umową o udział w imprezie turystycznej, a poniesiona szkoda była nieprzewidywalna lub nieunikniona.

4. Odszkodowanie w przypadku wadliwego wykonania umowy nie przysługuje również w przypadku nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności.

5. Roszczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, przedawniają się z upływem dwóch lat.

6. Ciężar dowodu w zakresie spełnienia wymogów informacyjnych, o których mowa w rozdziale 6, spoczywa na przedsiębiorcy.

7. W umowie o udział w imprezie turystycznej odszkodowanie, o którym mowa w ust. 2 powinno wynosić nie mniej niż trzykrotność ceny całkowitej imprezy turystycznej.

8. W przypadku szkody na podróży lub szkody spowodowanej umyślnie lub w wyniku niedbalstwa ograniczenie określone w ust. 6 nie znajduje zastosowania.

9. Obniżka ceny, o której mowa w ust. 1, lub odszkodowanie, o którym mowa w ust. 2, podlegają odpowiedniemu obniżeniu w przypadku skorzystania przez podróżnego z obniżenia ceny lub odszkodowania, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2004, str. 1), rozporządzeniu (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14), rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 392/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie odpowiedzialności przewoźników pasażerskich na morskich drogach wodnych z tytułu wypadków (Dz. Urz. UE L 131 z 28.05.2009, str. 24), rozporządzeniu nr 1177/2010 i rozporządzeniu nr 181/2011 oraz w odpowiednich konwencjach międzynarodowych.

10. Organizatorowi turystyki przysługuje roszczenie w stosunku do każdej osoby trzeciej, która przyczyniła się do zdarzenia, skutkującego obniżką ceny, o której mowa w ust. 1 lub odszkodowaniem, o którym mowa w ust. 2.

11. Przepisy art. 42 stosuje się odpowiednio do działalności prowadzonej przez agenta turystycznego.

Art. 43. 1. Podróżny ma prawo kierować wszelkie żądania związane z realizacją imprezy turystycznej bezpośrednio do agenta turystycznego, za pośrednictwem którego została ona nabyta.

2. Agent turystyczny bez zbędnej zwłoki przekazuje żądania od podróżnego do organizatora turystyki.

3. Żądanie wniesione do agenta turystycznego w danym dniu uważa się za wniesione z tym dniem do organizatora turystyki.

Art. 44. 1. Organizator turystyki jest obowiązany bez zbędnej zwłoki udzielić odpowiedniej pomocy podróżnemu, który znalazł się w trudnej sytuacji, w tym w okolicznościach określonych w art. 40 ust. 8.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

- 1) udzieleniu odpowiednich informacji dotyczących świadczeń zdrowotnych, władz lokalnych oraz pomocy konsularnej;
- 2) udzieleniu podróżnemu pomocy w skorzystaniu ze środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej oraz w skorzystaniu ze świadczeń zastępczych, o których mowa w art. 40 ust. 5.

3. Organizator turystyki może żądać opłaty z tytułu udzielenia pomocy, o której mowa w ust. 1, jeżeli trudna sytuacja powstała z wyłącznej winy umyślnej podróżnego lub w wyniku rażącego niedbalstwa podróżnego. Wysokość opłaty nie może przewyższać rzeczywistych kosztów poniesionych przez organizatora turystyki.

Art. 45. Organizator turystyki, podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych lub agent turystyczny ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą wobec podróżnego za błędy w rezerwacji, z wyłączeniem przypadku gdy za taką sytuację odpowiada sam podróżny lub nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności.

Rozdział 8

Kary pieniężne i przepisy karne

Art. 46. 1. Organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, który działa z naruszeniem obowiązków lub warunków określonych w art. 7, art. 8 ust. 2 i 5, art. 9 ust. 3 i 4 oraz art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1177/2010, podlega karze pieniężnej w wysokości do 50 000 zł.

2. Organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, który działa z naruszeniem obowiązków lub warunków określonych w art. 9, art. 10 ust. 2—5, art. 14 ust. 3 i 4 oraz art. 15 rozporządzenia nr 181/2011, podlega karze pieniężnej w wysokości do 30 000 zł.

3. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, nakłada, w drodze decyzji administracyjnej, marszałek województwa.

4. Ustalając wysokość kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, marszałek województwa uwzględnia zakres naruszenia, powtarzalność naruszeń oraz wysokość korzyści finansowych uzyskanych z tytułu naruszenia.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Art. 47. 1. Kary pieniężne ustalone na podstawie art. 46, nieuiszczone w wyznaczonym terminie, podlegają, wraz z odsetkami za zwłokę, ściąganiu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 48. 1. Nie można nałożyć kary pieniężnej, jeżeli od dnia popełnienia czynu upłynęło 5 lat.

2. Wymierzona kara pieniężna nie podlega wykonaniu po upływie 5 lat od daty wydania ostatecznej decyzji o nałożeniu kary.

Art. 49. Kto zaniża wysokość należnej składki w deklaracji, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, składanej do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat trzech.

Art. 50. 1. Grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat trzech podlegają osoby, które w podmiotach prowadzących działalność w zakresie organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu albo w przypadku działalności objętej zakazem:

1) pełnią funkcje:

- a) członków zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego;
- b) członków zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni;
- c) członków zarządów fundacji i stowarzyszeń;

2) posiadają w tych spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek.

2. Tej samej karze podlegają osoby, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu albo w przypadku działalności objętej zakazem na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzają taką działalnością lub są przedstawicielami lub pełnomocnikami w prowadzeniu takiej działalności.

Art. 51. Kto bez uzyskania w niezbędnej wysokości zabezpieczenia finansowego na wypadek niewypłacalności zgodnie z wymaganiami, o których mowa art. 9 pkt a, b i c, prowadzi działalność w zakresie organizowania imprez turystycznych lub prowadzi działalność

jako podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub karze pozbawienia wolności do lat 3.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 52. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2015 r. poz. 1094, 1485 i 1707) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60¹ w § 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) nie zawiadamia organu prowadzącego rejestr organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych o zawieszeniu wykonywania działalności w terminie 7 dni od dnia tego zawieszenia;

2) w art. 138d § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Tej samej karze podlega organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, który wprowadza podróżnych w błąd co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika górskiego.”

Art. 53. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 92c ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia..... o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...);”;

2) w art. 92c ust. 1 pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) zarobkowym, jeżeli organizowany wypoczynek nie stanowi imprezy turystycznej, o której mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...);”

3) w art. 92 d w ust. 3 w pkt 1 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) numer zaświadczenia o wpisie do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, o którym mowa w art. 8 ust. 1

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 35, 64, 195, 668 i 1010.

ustawy z dnia o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...),”;

4) w art. 92 d w ust. 3 uchyla się pkt 7.

Art. 54. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187 i 1334) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych”;

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa warunki świadczenia usług hotelarskich oraz usług pilotów wycieczek i przewodników turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z turystami o świadczenie tych usług są zawierane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

3) uchyla się art. 2;

4) art. 2b otrzymuje brzmienie:

„Art. 2b. Minister właściwy do spraw turystyki jest organem wyższego stopnia w stosunku do marszałka województwa w sprawach, o których mowa w art. 24 ust. 1, w art. 28 ust. 1, w art. 39a ust. 3, w art. 42 ust. 1.”;

5) w art. 3 uchyla się pkt 1—7;

6) w art. 3 aktualną treść tego przepisu oznaczyć jako ust. 1;

7) w art. 3 dodaje się ustęp 2 w brzmieniu: „Ilekoć w ustawie używane są pojęcia: usługa turystyczna, impreza turystyczna oraz organizator turystyki należy je pojmować zgodnie z ich definicjami zawartymi odpowiednio w art. 5 pkt 1, 2 i pkt 8 ustawy z dnia o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...)”.

8) uchyla się rozdział 2;

9) uchyla się rozdział 2a;

10) uchyla się rozdział 3;

11) uchyla się rozdział 5a;

12) uchyla się art. 51b.

Art. 55. W ustawie z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988 z późn. zm.) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2 po lit. z dodaje się lit. za w brzmieniu:

„za) marszałka województwa w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań określonych w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia ... o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...) w związku z turystycznym rachunkiem powierniczym posiadany przez organizatorów turystyki lub podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych.”.

Art. 56. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1727 z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14a ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) Do skargi, o której mowa w art. 13 ust. 3c pkt 4, pasażer powinien dołączyć następujące dokumenty: kopię skargi lub reklamacji skierowanej do przewoźnika kolejowego, operatora stacji pasażerskiej, sprzedawcy biletów, organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych w rozumieniu ustawy z dnia..... o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...);”;

2) w art. 66 ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

"6) zarządca, przewoźnik kolejowy, operator stacji pasażerskiej, sprzedawca biletów, organizator turystyki, podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych w rozumieniu ustawy z dnia o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...), który nie przestrzega lub narusza obowiązujące go przepisy art. 4, art. 5 i art. 7–29 rozporządzenia nr 1371/2007/WE);”

3) w art. 66 ust. 2c otrzymuje brzmienie:

"2c. Nie nakłada się kar, o których mowa w ust. 1 pkt 6, jeżeli przewoźnik kolejowy, zarządca, operator stacji pasażerskiej, sprzedawca biletów, organizator turystyki, podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych w rozumieniu ustawy z dnia o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...), przed

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1727, 1823, 1920, 1923, 1948 i 2138.

dniem wydania decyzji, o której mowa w art. 13b ust. 1, dobrowolnie usunął naruszenie lub wypełnił obowiązki wynikające z rozporządzenia nr 1371/2007/WE.”

Art. 57. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 98a otrzymuje brzmienie:

„Art. 98a. Fundusz wykonuje zadania, o których mowa w ustawie z dnia ... o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...)”;

2) w art. 119 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Fundusz w rocznym sprawozdaniu z działalności, o którym mowa w ust. 1, przedstawia wyodrębnioną informację dotyczącą funkcjonowania i działalności Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia ... o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.”;

Art. 58. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827) w załączniku do ustawy w części I ust. 36 uchyla się pkt 6.

Art. 59. W ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r. poz. 827, z 2015 r. poz. 1854 oraz z 2016 r. poz. 615) w art. 3 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) o udział w imprezie turystycznej, o której mowa w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z ... poz. ...), z wyłączeniem art. 10, art. 11, art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 5, pkt 16, pkt 17, art. 17, art. 20 ust. 2, art. 44 pkt 2 i 9.”.

Art. 60. 1. Przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych na podstawie dotychczasowych przepisów jako organizatorzy turystyki albo organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyczni mogą wystąpić o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1 w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Przedsiębiorcy niepodlegający do dnia wejścia w życie ustawy wpisowi do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, a prowadzący w dniu wejścia w życie ustawy działalność w zakresie organizowania imprez turystycznych lub podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych mają obowiązek niezwłocznego wystąpienia o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

3. Do czasu dokonania lub odmowy dokonania wpisu, przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 2, mają prawo działać na dotychczasowych zasadach.

4. Przedsiębiorcy wpisani do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych jako pośrednicy turystyczni, muszą wystąpić o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1 w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku braku wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1 wpis do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych ulega z mocy prawa zmianie we wpis do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych dotyczący organizatora turystyki.

6. W przypadku braku wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4 wpis do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych ulega z mocy prawa wykreśleniu.

7. Wykazy przedsiębiorców, o których mowa w art. 8 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 54 z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się elementami odpowiednich katalogów, o których mowa w art. 23 ust. 3. Wykreślenie z tych wykazów odbywa się w terminach określonych w przepisach dotychczasowych.

8. Zabezpieczenia finansowe na rzecz przedsiębiorców wpisanych do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych jako organizatorzy turystyki albo organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyczni zachowują ważność do dnia ich obowiązywania i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.

Art. 61. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie uchylonych niniejszą ustawą przepisów ustawy, o której mowa w art. 54, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i są stosowane odpowiednio do podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.

Art. 62. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do wykonywania działalności, o której mowa w art. 8 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1829 i 2255).

Art. 63. W pozostałych sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 2016 r. poz. 380, 585, 1579 i 2255).

Art. 64. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

